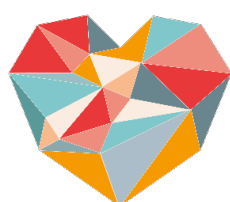

Connectie maken via theater

**OPEN
DOEK**
PASSIE VOOR
THEATER

Goede praktijk genomineerd door

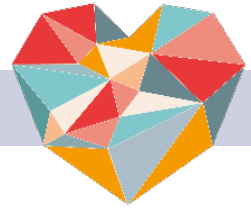

Dementia
in Cultural Mediation

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De activiteit

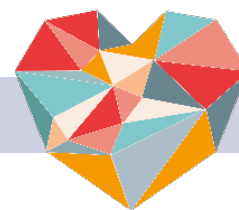
Titel van de activiteit

Connectie maken via theater.

Samenvatting

Een opleiding voor 'cultural mediators'. Onze ambitie is om mensen die als professional of vrijwilliger theater spelen te stimuleren om een maatschappelijke rol op te nemen in relatie tot mensen met dementie, met als doel om deze laatsten via theater opnieuw een plek in de maatschappij te geven. Via de opleiding leren spelers hoe ze via theater contact kunnen maken met een publiek van mensen met dementie.

Inhoud

Doelgroep

Mensen die via theater willen werken met mensen met dementie. Dit kunnen theaterspelers zijn (zowel professionele als amateurbeoefenaars), maar ook mantelzorgers, zorgkundigen (ergotherapeuten, ...) en andere geïnteresseerden.

Doel

Ons doel is om onze doelgroep handvatten aan te reiken om een theatervoorstelling te kunnen brengen voor mensen met dementie en via theater verbinding te maken met personen met dementie.

Algemeen

- Meer sociale aandacht genereren bij theatermakers.

Op korte termijn

- Spelers speelkansen bieden voor een publiek van personen met dementie en zo het welzijn van deze laatsten verhogen.

Op lange termijn

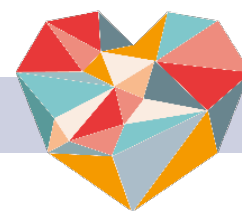
- een rotatiesysteem voor groepen die in woonzorgcentra optreden en theater opnemen in opleidingen binnen de zorgsector.

Partners

Voor die delen van de opleiding waarbij we ingaan op dementie (bijvoorbeeld 'wat is dementie', 'hoe in interactie te treden en te reageren op mensen met dementie', ...) werken we samen met organisaties die expertise hebben op het gebied van dementie, zoals de Alzheimer Liga, het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, ... Wij vragen deze instanties om deze delen van de opleiding te geven.

Voor het artistieke deel van de opleiding doen we een beroep op externe docenten (bijvoorbeeld stemgebruik, muziek, acteren, improvisatie, procesmatig werken, ...). Deze professionals hebben niet noodzakelijk ervaring met mensen met dementie.

Praktisch

Locatie

Voor de artistieke onderdelen van de training (acteren, stemgebruik, ...) heb je een ruimte nodig waar je 'op de vloer' kan werken (bijvoorbeeld ballet of parketvloer). Een muziekinstallatie is ook nodig en een goede akoestiek is belangrijk, zodat je elkaar niet stoort als je in verschillende groepen werkt. Een podium is niet nodig, omdat we ernaar streven de afstand tussen de spelers en hun publiek zo klein mogelijk te houden. We leren ze dus om niet op een podium te staan, maar van vloer tot vloer te spelen.

Voor de try-outs die plaatsvinden in een publieke ruimte van een woonzorgcentrum is het belangrijk om een ruimte te voorzien waar de spelers zich kunnen voorbereiden en omkleden. Het is ook belangrijk om een ruimte te voorzien voor een nagesprek tussen de speler(s) en de zorgkundigen van het woonzorgcentrum.

Dag, tijd & tijdsduur

De opleiding duurt ongeveer drie tot vier maanden, met een wekelijkse of max. tweewekelijkse frequentie. Het is beter om de opleiding niet langer te laten duren, anders dreigen deelnemers af te haken.

Dit programma is opgevat als een stage en is inclusief twee try-outs waarbij we de deelnemers vragen om in een woonzorgcentrum naar keuze te spelen. Nadien voorzien we een opvolging waarbij extra coaching sessies kunnen worden aangeboden indien daar nood aan is.

De sessies plannen we vooral in de weekends (op zaterdagen), omdat de ervaring ons heeft geleerd dat dit het meest geschikte moment is voor de deelnemers. De try-outs plannen we flexibeler in, omdat we afhankelijk zijn van de woonzorgcentra waar de try-outs plaatsvinden.

Groepsgrootte

We nemen een maximum van 30 deelnemers als richtlijn voor de opleiding, anders wordt de groep te groot. Een goede mix van profielen (personen met een achtergrond in theater en personen met een achtergrond in de zorg) is belangrijk, omdat we merken dat deelnemers van elkaar leren. Mensen met een theaterachtergrond hebben bijvoorbeeld drempelvrees omdat ze niet goed weten hoe ze met mensen met dementie moeten omgaan. De zorgkundigen kunnen hen hierbij ondersteunen. Omgekeerd hebben zorgkundigen het soms moeilijk om zich te uiten op een podium: dat is voor hen een hele stap waar de mensen met een theaterachtergrond hen dan weer kunnen bij helpen.

Organisatie & begeleiding

Wat de opleiding betreft, halen we de expertise waar de expertise zit: bij docenten met kennis van dementie of theatertechnieken/aspecten. Bij de try-outs vragen we dat er minstens twee zorgkundigen aanwezig zijn van het woonzorgcentrum waar het stuk gespeeld wordt.

Bij de try-outs organiseren we een voorafgaand gesprek tussen de spelers en de zorgkundigen van het woonzorgcentrum waar de spelers gaan spelen. De zorgkundigen kunnen de spelers een idee geven van het publiek en de spelers kunnen ook vragen naar extra informatie over het publiek (bijvoorbeeld over de achtergrond, eventuele trauma's, dingen die ze beter wél of beter níét in een voorstelling verwerken).

Materialen & faciliteiten

Het is belangrijk om een informele sfeer te creëren, bijvoorbeeld door te zorgen voor koffie, thee, ... Zo zullen de deelnemers zich snel op hun gemak voelen. Voorzie ook stoelen voor alle deelnemers.

We leren de deelnemers werken met alle aspecten van theater: zorg dus voor kostuums, rekvisieten, muziek, ... Een beamer/scherm en wifi kunnen handig zijn voor presentaties of wanneer de deelnemers iets moeten opzoeken.

Kosten

Momenteel is de opleiding gratis. Dit is mogelijk omdat we financiële steun ontvangen om deze opleiding te organiseren. Inschrijvingsgeld in de toekomst is niet uitgesloten, mochten deze middelen (deels) wegvallen.

Badges

De deelnemers krijgen geen naamkaartjes. We creëren een gemeenschapsgevoel onder de deelnemers aan de hand van kennismakingsoefeningen.

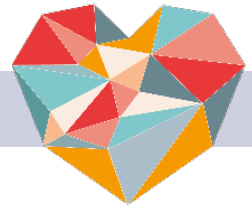
Aandenken

Tijdens de opleiding krijgen de deelnemers een werkboek. Verder is vooral de opvolging belangrijk (zie verder).

Een bewijs van deelname kan belangrijk zijn voor de deelnemers om hun deelname te verantwoorden tegenover hun werkgever.

Na afloop

Ook na de opleiding voorzien we begeleiding (bijvoorbeeld bij het eerste optreden van de deelnemers) en praktische opvolging. De idee is dat woonzorgcentra ons benaderen als ze een voorstelling willen programmeren. Wij nemen dan contact op met de personen die de opleiding hebben gevolgd en brengen hen in contact met het woonzorgcentrum.

Communicatie

We communiceren voornamelijk digitaal (social media, nieuwsbrief, website, ...) via

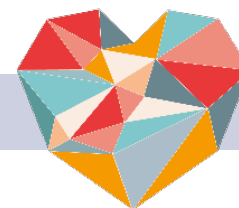
- onze eigen kanalen
- expertise- of koepelorganisaties (Samana, koepelorganisatie voor mantelzorgers, ...)
- via de partners/woonzorgcentra.

We zorgen voor flyers in de woonzorgcentra en op onze locatie, namelijk bij Opendoek in Antwerpen. Tot slot, proberen we ook pers aandacht te genereren voor ons initiatief.

Registratie

Mensen kunnen zich telefonisch of via e-mail inschrijven. We vinden een persoonlijk contact van bij de start belangrijk.

Beschrijving & Programma

De workshopsessies vinden plaats in grote ruimtes met veel natuurlijk licht. De vloer is geschikt voor theater: een ballet- of parketvloer. Afhankelijk van het onderwerp wordt een beamer gebruikt. We starten met stoelen in een cirkel, zodat iedereen elkaar kan zien. Afhankelijk van het onderwerp worden deze naarmate de activiteit vordert opzij geschoven.

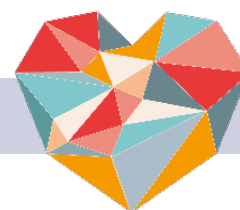
Om te beginnen gaan we de kring rond en laten we iedereen zich kort voorstellen. Ze vertellen wat ze doen in het dagelijks leven en wat hun motivatie is om aan de opleiding deel te nemen. Er wordt koffie, thee en water voorzien.

Het programma van de dag wordt overlopen en er is ruimte voor vragen. Als het gaat over een spel-gerelateerde workshop worden er een aantal opwarmingsoefeningen gegeven voor de sessie effectief van start gaat.

De opleiding bestaat uit workshops rond spelkwaliteiten en theater maken. Dit omvat stemgebruik, muziek en zang, acteren en maken. Daarnaast zijn er workshops over dementie. Hierin komt aan bod wat dementie is, welke fases er zijn, hoe men op bepaalde reacties kan inspelen, ... Verder wordt er ook ingegaan op de expertise van de deelnemers zelf.

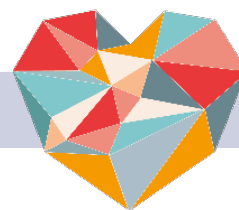
Na elke activiteit is er tijd voor een korte evaluatie. Iedereen wordt bedankt voor de aanwezigheid. Na het volledige traject wordt een bewijs van deelname overhandigd en krijgt iedereen felicitaties.

Evaluatie

De activiteit wordt zowel onmiddellijk na elke workshop als op het einde van een volledig programma geëvalueerd. Dit gebeurt afzonderlijk met de deelnemers, de partners en de docenten. Als organisator maken we de algemene eindevaluatie en sturen we bij waar nodig.

Checklist, wanneer wat doen

Drie maanden voor de activiteit

- U geeft het programma inhoudelijk vorm (inhoud, het aanschrijven en vastleggen van inhoudelijke partners, docenten, ...).
- U maakt een planning van de sessies op.
- U zoekt locaties waar de training kan plaatsvinden.
- U zoekt woonzorgcentra waar de try-outs kunnen plaatsvinden.
- U organiseert infosessies voor potentiële deelnemers: tijdens deze sessies kunnen mensen zich opgeven als geïnteresseerde.

Twee maanden voor de activiteit

- U contacteert de geïnteresseerden en bezorgt hen alle praktische informatie over het kennismakingsmoment en de selectie (auditie) die daar plaatsvindt.

Een maand voor de activiteit

- U stelt de deelnemerslijst samen.
- U stuurt een reminder.

Twee weken voor de activiteit

- U stuurt de deelnemers de gedetailleerde praktische informatie.
- U bespreekt alles nog eens met de locatie.

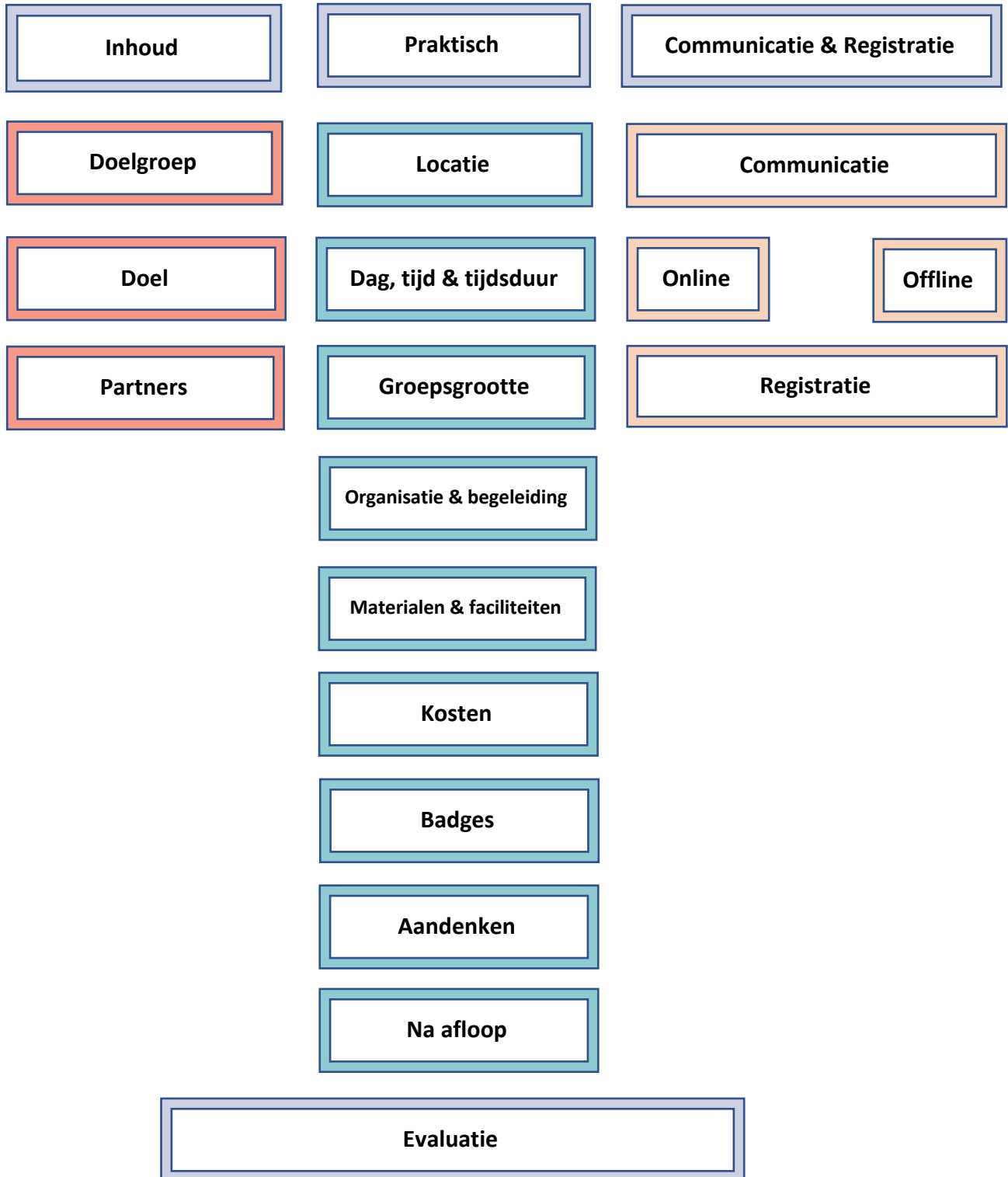
Dag van de activiteit

- U bent ruim op voorhand aanwezig om alles klaar te zetten (koffie, tee, techniek, ...).

Corona

We stonden op het punt om try-outs aan te bieden aan woonzorgcentra toen de Corona-crisis uitbrak en de woonzorgcentra op slot gingen. We bleven toen digitale trainingen aanbieden aan de deelnemers, bijvoorbeeld over 'wat is dementie', 'zang en repertoire', 'personage-opbouw', ... Dit was echter niet ideaal omdat we niet alle deelnemers bereikten. Door de crisis was het voor velen niet langer evident om deel te nemen.

Aandachtspunten

“Het toevoegen van een lied of stukje tekst kan kleine zorgmomenten zo veel waardevoller maken. Dan maak je echt connectie.”

